

אישה חכמה

היה זה לפני שנים. בזמנים אלה אדון עשיר היה שולט בעובדים שלו באופן מוחלט. רצה - הוציא להורג, רצה - ריחם.

פעם אחד הפועל לא הצליח למלא את דרישותיו של בעל הבית. אולי שלא סיפק מספיק תבואה, או אולי בלילה חשך הזאבים טרפו עגל, בכל אופן האדון החליט להעניש אותו ולהוציא להורג. וכדי שכולם ידעו כמה שהוא, בעל הבית, עומד על שלו, כדי שאחרים יפחדו ממנו, כדי שירעדו לכל מילה שלו, החליט להעניש אותו באופן אכזרי במיוחד, לתלות אותו לעיני כולם.

כשהדבר נודע לאשתו של הפועל היא התחילה לבכות, להיחנק מדמעות. ואחר כך חשבה "אולי אלך לאדון, אפול לרגליו והוא אולי ירחם על בעלי." והתחילה להתכונן לדרך. והיה לה ילד קטן, כזה שעוד לא ידע ללכת. האם

אפשר היה להשאיר אותו לבדו בבית?
ואז לקחה את הילד אתה לדרך.

הלכה והלכה לאחוזת בעל הבית עד שהגיעה לחורשה קטנה. היא הייתה כבר עייפה והילד התחיל

לבכות, רצה לאכול.

האישה המסכנה הסתכלה סביב, ראתה עץ נחמד שתחתיו נראה מקום נוח, שקט וקריר, התיישבה שם, הוציאה כיכר לחם והתחילה להאכיל את בנה.

גם הרגישה רעבה ואכלה בעצמה מהלחם. הלחם
שהביאו מהבית טעם להם מאוד. ופתאום שמעו
מעליהם "צבירל-צבירל! צבירל-צבירל!".
האישה הביטה למעלה וראתה ציפור קטנה שמציעה
מהקן וכאילו אומרת "אתם אוכלים אבל גם אני
רעבה וגם הגוזלים שלי!"
"אכן" חשבה האישה "אצלי צרות וגם הציפור רעבה"
והיא פוררה קצת מהלחם ופיזרה על הארץ.
הציפור עפה וירדה, לקחה כמה פירורים, עלתה לקן
ושם הגוזלים יושבים ורואים רק את המקורות שלהם
פותחים. הציפור האכילה גוזלים, ירדה שוב ושוב
עלתה לקן, וכך עפה מעלה – מטה, מעלה – מטה.
ופתאום על הארץ הופיעו גם נמלים. אוכלות גם הן
פירורי לחם, לוקחות וסוחבות אותם לקן שלהן תחת
פני הקרקע. באות והולכות, עובדות במרץ.
האישה נחה זמן מה ואחר כך קמה והלכה הלאה
לחוות האדון.
היא הגיעה לשם, עמדה לפני האדון העשיר וביקשה
רחמים לבעלה. ביקשה ובכתה, התחננה והתייפחה,

עד שלב האדון התרכך ואמר שישחרר את בעלה
אם...
והנה ה"אם".
האדון היה איש יהיר. הוא אהב להוכיח את הידע,
הלמדנות והשכל הרב שלו. "אני" היה אומר "כל
חידה אנחש, כל תעלומה אפתור. כל חידה שאחרים
לא ידעו, אפתור, ובקלות.
"תנסי לחוד לי חידה, אבל כזו, שאיש לא יוכל לפתור.
תחשבי טוב. אם חידתך לא אפתור, בעלך חופשי!"
כזה אדון עשיר ויהיר היה בעל הבית!
ואז האישה אמרה לבעל הבית "חידה שלי פשוטה
ביותר, אין בה חכמה רבה. היא כזו: אני אוכלת,
אוכלים ממני, אוכלים מעלי, אוכלים מתחתי. מה
זה?"
הרבה זמן חשב האדון. התעמק במחשבותיו וניסה
לנחש, אבל לא ידע על מה מדברת האישה. בסוף
נכנע "יפה" אמר "הצלחת! קחי את בעלך הביתה
ואני לא רוצה לראות אותו יותר. אבל תגידי לי רק
מה היא התשובה לחידה שלך? ותגידי גם מי לימד

אותך, אישה פשוטה, לחוד חידות כאלה, שאפילו אני, אדם מלומד והחכם שבין העשירים לא יכול לפתור?"

ואז האישה סיפרה לו איך הלכה ביער ומצא מקום שקט, יפה, נוח וקריר כדי לנוח בו. איך הילד שלה בכה כי רצה לאכול. איך היא האכילה אותו ואכלה בעצמה. איך הציפור ביקשה גם היא לחם בשביל הגוזלים שלה ואיך הנמלים באו, אכלו ולקחו את פירורי לחם לקן שלהם תחת האדמה. וכך זה יצא – היא בעצמה אכלה, האכילה את הבן שלה, הציפורים מעליה אכלו והנמלים תחתיה אכלו. ומי לימד אותה? אצל עניים רק מורה אחד – החיים! הם מקנים שכל, הם מפתחים יוזמות, הם מלמדים. וכנראה ההוראה שלהם צודקת ומחזקת. כך כל זה היה.